

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
DG-SZI

Postbus 90801
2509 LV Den Haag

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

www.minfin.nl

Ons kenmerk

2025- [redacted]

Uw brief (kenmerk)

2025- [redacted]

Bijlagen

2

Datum 31 juli 2025
Betreft Aanbiedingsbrief uitvoeringstoets Wet Basisverzekering
arbeidsongeschiktheid zelfstandigen (BAZ)

Geachte [redacted],

Op 26 mei 2025 verzocht u mij om een herijking van het aangepaste conceptwetsvoorstel "Wet Basisverzekering arbeidsongeschiktheid zelfstandigen (BAZ)". Zoals u in uw brief aangeeft, is deze herijking van de uitvoeringstoets een vervolg op de kritische uitvoeringstoetsen die eind 2024 zijn opgeleverd door zowel de Belastingdienst als UWV met betrekking tot de eerdere versie van het wetsvoorstel.

Allereerst wil ik u en uw medewerkers danken voor de inzet en betrokkenheid. Door de intensieve samenwerking met medewerkers van SZW, UWV en de Belastingdienst is een ontwerp tot stand gekomen voor een verzekering die uitvoerbaar, uitlegbaar en betaalbaar is. Het gezamenlijke streven naar werkbare oplossingen en kaders voor de uitvoering van het wetsvoorstel, evenals de bereidheid van SZW om rekening te houden met de randvoorwaarden waaronder de Belastingdienst zijn taken denkt te kunnen uitvoeren, heeft geleid tot een positief resultaat. Wij stellen dan ook voor om de opgedane ervaringen met deze uitvoeringstoets te evalueren, zodat deze kunnen bijdragen aan een verdere versterking van onze samenwerking.

Op basis van de uitvoeringstoets blijkt dat de voorgestelde wijzigingen per 1 januari 2030 door de Belastingdienst uitvoerbaar is, mits de Belastingdienst

1. voldoende deskundige mensen kan werven om de BAZ uit te voeren; en,
2. de kaders voor opt-out (één peildatum 1 januari) en de BAZ-franchise (één bedrag per jaar) zoals nu opgenomen niet wijzigen; en,
3. politieke keuzes de komende jaren niet tot een herprioritering leiden binnen het IV-portfolio van de IH keten. Herprioritering beïnvloedt de eerst mogelijke invoeringsdatum.

Aangezien de uitvoeringstoets ziet op een nieuw heffingsmiddel en de implementatie nog ver in de toekomst ligt, is er sprake van een aanzienlijke mate van onzekerheid. Om in een later stadium meer zekerheid te bieden over uitvoeringskosten en inpasbaarheid gaan wij in het vierde kwartaal van 2027 een IV-inpasbaarheidscontrole uitvoeren en de tarieven actualiseren. Wij adviseren

om op dat moment ook afspraken te maken over de benodigde Management Informatie. Vervolgens stellen wij voor in het eerste kwartaal van 2032 een tweede ijkmoment uit te voeren met betrekking tot de uitvoeringskosten.

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

De uitkomsten van de uitvoeringstoets zijn op medewerkersniveau met uw ministerie besproken.

Ons kenmerk
2025-

De uitvoeringskosten die met de uitvoering van het wetsvoorstel samenhangen bedragen incidenteel € 30.670.000 en structureel € 20.230.000. De kosten die met de uitvoering van deze wet samenhangen komen voor rekening van uw ministerie. Ik verzoek u binnen vier weken dit in uw reactiebrief op deze uitvoeringstoets te bevestigen. Zonder tegenbericht gaan we ervan uit dat u instemt met de beschreven uitvoeringsgevolgen, waaronder het dragen van de beschreven uitvoeringskosten op basis van de IV-inpasbaarheidscontrole en de actualisatie van de tarieven in Q4 2027.

De uitvoeringstoets en het achterliggende werkdocument zijn bijgevoegd. Bij publicatie verzoek ik u uitsluitend gebruik te maken van de uitvoeringstoets (de liggende A4).

Hoogachtend

Peter H. Smink
directeur-generaal Belastingdienst

Basisverzekering arbeidsongeschiktheid zelfstandigen (BAZ)

Impact:

ingrijpend

Interactie burgers/bedrijven	x
Maakbaarheid systemen	x
Handhaafbaarheid	x
Fraudebestendigheid	x
Complexiteitsgevolgen	x

Risico procesverstoringen: **groot**

Uitvoeringskosten	incidenteel	structureel
• Dienstverlening	€ 0,43 mln.	€ 0,41 mln.
• Handhaving/toezicht	€ 21,73 mln.	€ 18,00 mln.
• Automatiseringskosten	€ 8,51 mln.	€ 1,82 mln.

vanwege het nieuwe karakter van de BAZ is de onzekerheidsmarge van de schattingen groter dan bij andere uitvoeringstoetsen, de uiteindelijke uitvoeringskosten kunnen significant anders uitvallen

Personele gevolgen 198 fte incidenteel
163 fte structureel

Invoering 01 – 01 – 2030, mits voldaan aan de mogelijk per: hieronder gestelde voorwaarden.

Beslag portfolio: groot

Eindoordeel:

Het wetsvoorstel is uitvoerbaar per januari 2030, mits:

1. de Belastingdienst voldoende deskundige mensen kan werven om de BAZ uit te voeren; en,
2. de kaders voor opt-out (één peildatum 1 januari) en de BAZ-franchise (één bedrag per jaar) zoals nu opgenomen niet wijzigen; en,
3. politieke keuzes de komende jaren niet tot een herprioritering leiden binnen het IV-portfolio van de IH keten. Herprioritering beïnvloedt de eerst mogelijke invoeringsdatum. Met dit wetsvoorstel wordt daarmee de flexibiliteit voor andere beleidsvoorstellen en politieke keuzes in de IH-keten beperkt.

Om meer zekerheid over de uitvoeringskosten en inpasbaarheid te kunnen geven adviseren wij een eerste IV-inpasbaarheidscontrole en een actualisatie van de tarieven in Q4 van 2027 en een tweede in Q1 van 2032.

Beschrijving voorstel/regeling

De basisverzekering arbeidsongeschiktheid zelfstandigen (BAZ) introduceert een verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen. Beoogde uitvoerders van deze publieke regeling zijn de Belastingdienst (voor de premieheffing en -inning) en UWV (als verzekeraar). UWV beoordeelt de aanvragen voor opt-out. Ook stelt UWV het recht op een uitkering vast. UWV levert de benodigde gegevens over opt-out jaarlijks aan de Belastingdienst. De premieheffing en -inning BAZ is een niet-fiscale taak voor de Belastingdienst.

Doelgroep

De doelgroep voor deze verzekering is de zelfstandige. Hierbij wordt aangesloten bij het begrip IB-ondernemer: diegene die winst uit onderneming voor de inkomstenbelasting geniet. Door aan te sluiten bij het begrip IB-ondernemer valt ook de IB-ondernemer met personeel binnen de doelgroep.

Niet tot de doelgroep behoort: de ondernemer met een private verzekering op grond van overgangsrecht, de ondernemer met een ontheffing op grond van een kwalificerende private verzekering (opt-out), de zelfstandige die tevens in loondienst werkt en reeds voldoende verzekerd is op grond van de WIA (BAZ-franchise). Daarnaast behoort niet tot de doelgroep: de vreemdeling die niet rechtmatig in Nederland verblijft houdt in de zin van artikel 8, onderdelen a tot en met e en l, van de Vreemdelingenwet 2000, de natuurlijke persoon die de AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt, de zelfstandige die geen winst maar resultaat uit overige werkzaamheden geniet, de directeur-groootaandeelhouder (DGA), de gemoedsbezwaarde, de meewerkende partner en degene die winst uit onderneming geniet als medegerechtigde.

Van belang voor deze uitvoeringstoets is dat de kaders voor opt-out (peildatum 1 januari) en de BAZ-franchise (een bedrag per jaar) niet wijzigen.

De doelgroep bestaat uit 1,13 miljoen zelfstandigen. De BAZ is verplicht voor zelfstandigen die behoren tot de doelgroep en winst uit onderneming genieten. Een deel

is fulltime actief als zelfstandige. Van de doelgroep is de huidige inschatting dat:

- ongeveer 26% van hen buiten de BAZ valt, door een opt-out (294.500);
- 13,74% reeds voldoende verzekerd is op grond van de WIA en geen BAZ-aanslag krijgt (155.782);
- 16.000 ondernemers hun onderneming inbrengen in een BV om niet verzekerd te zijn voor de BAZ (vlucht naar DGA).

De verwachting is dat jaarlijks circa 839.000 IB-ondernemers verplicht verzekerd zijn voor de BAZ. De doelgroep verandert continu van samenstelling. Bijvoorbeeld doordat burgers starten als zelfstandige of stoppen gedurende het jaar of door verschuivingen tussen loondienst en ondernemerschap. De groep starters en stoppers binnen de doelgroep bedraagt jaarlijks ongeveer 100.000.

Premieheffing en -inning en uitkering

De grondslag voor de premieheffing en uitkering zijn gelijk. Dit betreft de winst uit onderneming voor aftrek van de ondernemersaftrek en de MKB-winstvrijstelling in het belastingjaar. Er geldt een maximum premie-inkomen van € 142,86% van het wettelijk minimumloon per jaar (dit bedrag is in 2025 ongeveer € 38.000).

De premie BAZ is lastendekkend en wordt vastgesteld door UWV. Inschatting is dat de premie voor de BAZ 5,7% gaat bedragen.

De betaalde premies zijn fiscaal aftrekbaar als uitgave voor inkomensvoorzieningen in het jaar waarin de premie wordt betaald.

Voor de uitkeringsgrondslag wordt gekeken naar de winst voorafgaande aan het jaar waarin de ondernemer ziek wordt. Door het verlengen van de wachttijd naar 2 jaar, heeft meer dan 95% een definitieve aanslag (DA) op het moment dat de uitkering moet worden vastgesteld. Hierdoor kan voor het overgrote deel van de doelgroep met zekerheid de uitkering worden bepaald.

Uitkeringen uit deze verzekering zijn belast voor de loonheffingen.

Er is samenloop met andere uitkeringsrechten. Voor deze situaties zijn samenloopbepalingen opgenomen die UWV toepast aan de uitkeringenkant.

Proces bij UWV en de Belastingdienst op hoofdlijnen

Het proces is vergelijkbaar met het proces van de Zvw-aanslag. De ondernemer vult zijn aangifte inkomstenbelasting (IH) in. De ondernemer ziet in de voorbeeldberekening van de aangifte de BAZ-premie direct op het scherm. En aan het eind van het programma ziet hij naast het bedrag van de aanslag inkomensheffing (IH) en de aanslag Zvw, het bedrag van de aanslag BAZ.

Bij het berekenen van de BAZ-premie wordt de BAZ-franchise toegepast voor looninkomsten waarvoor de ondernemer reeds verzekerd is voor de WIA. Deze looninkomsten verlagen het maximum premie-inkomen van de BAZ. De Belastingdienst beschikt al over deze loongegevens in het huidige proces van de voor-gevulde aangifte (VIA) en kan deze gegevens gebruiken voor het berekenen van de BAZ-premie. Waar mogelijk wordt deze informatie dus voorgevuld, maar de zelfstandige blijft verantwoordelijk voor correcte opgave in de aangifte IH.

Indien de ondernemer in aanmerking komt voor overgangsrecht of opt-out (hierna aangeduid met opt-out), dan wordt er geen BAZ-aanslag opgelegd. Jaarlijks achteraf (voor 1 februari T+1) levert UWV de gegevens over ondernemers die in aanmerking komen voor opt-out aan de Belastingdienst. Opt-out wordt bij UWV aangevraagd door de verzekeraar van een private verzekering namens de zelfstandige. Voor deze beoordeling geldt één peildatum (1 januari). De Belastingdienst verwerkt de opt-out in de VIA en de definitieve aanslag (DA).

Een zelfstandige ondernemer kan lopende het jaar een verzoek tot voorlopige aanslag (VA) indienen. Hierin wordt ook de premie BAZ meegenomen wanneer de ondernemer aangeeft geen ontheffing voor opt-out te hebben van UWV. Dan worden er 3 beschikkingen opgelegd: een VA IH, VA Zvw en VA BAZ. Het is niet

mogelijk om alleen een verzoek in te dienen voor een voorlopige aanslag BAZ.

Een zelfstandige die ziek wordt heeft een meldingsplicht hierover aan UWV. Nadat een zelfstandige ziek is geworden en een wachttijd van 2 jaar is verstreken, ontvangt deze een uitkering van UWV. Op verzoek van UWV verstrekt de Belastingdienst inzage aan UWV of sprake is van winst uit onderneming, de omvang hiervan en gegevens die nodig zijn ter identificatie (zoals naam en Burgerservicenummer). De Belastingdienst levert op verzoek gegevens aan UWV over zelfstandigen die premieplichtig zijn voor zover deze gegevens noodzakelijk zijn voor UWV ten behoeve van hun re-integratie en uitkeringstaak.

Interactie burgers/bedrijven

Doenvermogen

Door aan te sluiten bij het IH-proces voegt het wetsvoorstel een nieuwe heffing toe aan het systeem van het indienen van de aangifte IH. De ondernemer geeft in zijn aangifte de omzet en kosten op met als resultaat de te belasten winst voor de IH. Bij het doen van de aangifte IH wordt de voorlopige berekening van de verschuldigde IH en Zvw-bijdrage getoond, hier wordt de berekening voor de BAZ-premie aan toe gevoegd. Komt de ondernemer in aanmerking voor opt-out dan wordt er geen BAZ-aanslag opgelegd. Het wetsvoorstel is doenbaar voor de verzekerde omdat wordt aangesloten bij het (reeds bekende) IH proces.

Communicatie

De communicatie over de BAZ moet door verschillende organisaties (waaronder SZW, UWV, KvK en Belastingdienst) worden uitgevoerd en deze communicatie moet naadloos op elkaar aansluiten. Dit vraagt een intensieve samenwerking tussen deze organisaties en regie daarbij vanuit het klantperspectief, middels een klantreis voor een integrale benadering. De Belastingdienst is (alleen) verantwoordelijk voor de communicatie over de premieheffing en -inning. Er moet een communicatieonderzoek onder de doelgroep plaatsvinden om te bepalen op welke wijze de communicatie gedurende het heffings- en inningsproces effectief is. Ook dient communicatie te worden ingericht

voor dienstverleners op interactiekanalen zoals het Forum voor Fiscaal dienstverleners.

Dienstverlening

De BelastingTelefoon verwacht dat veel zelfstandigen de Belastingtelefoon gaan bellen over de premieplicht en premieheffing BAZ. Er worden structureel circa 20.000 telefoongesprekken verwacht specifiek over de BAZ.

De BelastingTelefoon krijgt doorgaans veel vragen over betalingen. Het is de verwachting dat wanneer de Belastingdienst de premies BAZ gaat innen bij de zelfstandigen, zij gaan bellen met de BelastingTelefoon. Indien de zelfstandige nalaat de verschuldigde premie (voorschotten) te betalen, gaat de Belastingdienst over tot het sturen van een (betalings-)herinnering, aanmaning of dwangbevel. Gedurende deze contactmomenten met de zelfstandigen, kan de BelastingTelefoon ook vragen krijgen van zelfstandigen.

Maakbaarheid systemen

De BAZ is een nieuwe verzekering die onderdeel gaat uitmaken van het IH-proces. Hiervoor zijn aanpassingen nodig in de aangifte IH en ook in de systemen van de Belastingdienst. Ook dienen er diverse koppelingen gemaakt te worden om gegevens te verwerken.

Doordat de BAZ-premie bij de DA wordt opgelegd, en geen onderdeel uitmaakt van de automatische VA, is dit maakbaar. De ondernemer die al wel de BAZ-premie lopende het jaar wenst te betalen, kan hiervoor een verzoek voor een VA indienen. Hij ontvangt dan een VA BAZ maar ook een VA IH en een VA ZVW.

Aansluiten bij heffings- en invorderingskader

Omdat de BAZ onderdeel uit gaat maken van het IH-proces wordt voor de heffing en inning van de premie BAZ door de Belastingdienst aangesloten bij het heffings- en invorderingskader van de Belastingdienst.

Verwerking persoonsgegevens

Voor het uitvoeren van de BAZ, door zowel de Belastingdienst als UWV, worden persoonsgegevens van zelfstandigen gebruikt. De Belastingdienst verstrekt op verzoek van UWV de inkomensgegevens van de zelfstandige ten behoeve van het vaststellen van de

hoogte van de BAZ-uitkering. Hiervoor moet een (apart) proces worden ingericht.

Gegevens

Bij de gegevensuitwisseling tussen de Belastingdienst en UWV wordt gebruikgemaakt van gegevens uit een voorlopig registratie-, heffings- en inningssysteem. UWV levert jaarlijks na afloop van het jaar (voor 1 februari van T+1) de gegevens van zelfstandigen die in aanmerking komen voor opt-out aan de Belastingdienst. Deze gegevenslevering is nodig om te bepalen bij wie de Belastingdienst geen premie voor de BAZ moet heffen. Zonder deze gegevenslevering heeft de Belastingdienst geen (volledig) beeld bij wie wel en bij wie niet premie moet worden geheven en geïnd. Als UWV deze gegevens niet levert, is de opt-out onuitvoerbaar voor de Belastingdienst.

Massaal proces

Voor het heffen van de premie BAZ moet deze onderdeel worden van het IH-proces. Dit betekent een aanpassing van bestaande generieke systemen en generieke processen van de Belastingdienst en UWV voor gegevenslevering over o.a. opt-out, de inkomensheffing, de premie-inning, bezwaar, digitaal archief.

De premie-inning van de BAZ wordt uitgevoerd door de Belastingdienst. De BAZ moet daarom aan het inningssysteem van de Belastingdienst worden toegevoegd. Dit gaat een groot beslag leggen op de beschikbare meerjarige IV-capaciteit van de keten inning en betekent waarschijnlijk dat andere (ook prioritaire) werkzaamheden vertraging oplopen of worden uitgesteld.

IV

De realisatie van de BAZ heeft grote impact op de IV-organisatie van de Belastingdienst en er zijn veel systeemaanpassingen vereist. Dit legt een groot beslag op de IV-capaciteit.

Alle beleidswensen die structuur aanpassingen in de IV vereisen in de keten Inkomensheffing zijn op vroegst in 2029 mogelijk, na afronding van onder andere de

herstelwerkzaamheden box 3 en de moderniseringsopgave¹. Om in de toekomst met eventuele nieuwe maatregelen nog een beroep op de keten IH te kunnen doen, is in de Fiscale beleids- en uitvoeringsagenda 2025 aangegeven terughoudend te zijn met het inplannen van maatregelen. Met deze maatregel wordt die flexibiliteit voor andere beleidsvoorstellen ingeperkt.

Handhaafbaarheid

De BAZ wordt onderdeel van het IH-proces. De ondernemer die zijn aangifte IH indient waarmee de belastbare winst wordt bepaald, ontvangt vervolgens naast de aanslag IH en aanslag Zvw ook automatisch de aanslag BAZ. Doordat dit proces automatisch verloopt, en opt-out alleen mogelijk is via een beschikking van UWV en de daaraan gekoppelde gegevenslevering aan de Belastingdienst, wordt de kans op fouten door de burger zo klein mogelijk. Dit is in lijn met de uitvoerings- en handhavingsstrategie van de Belastingdienst, die erop gericht is burgers en bedrijven zoveel mogelijk zonder risico op fouten aan hun verplichtingen te laten voldoen, tegen zo laag mogelijke kosten en inspanningen.

Bij de Belastingdienst kan bezwaar worden gemaakt tegen de hoogte van grondslag (de belastbare winst voor de IH). De doelgroep is groot. Op het moment dat een aanslag wordt opgelegd is de ervaring dat een aantal ondernemers bezwaar zal maken tegen de verzekeringsplicht. De Belastingdienst verwacht in de periode na invoering veel klantcontacten.

Heffen

Veel zelfstandigen gaan voor het eerst te maken krijgen met de premieheffing en inning van de BAZ door de Belastingdienst bij het doen van de aangifte IH en de aanslagen die daarop volgen.

Een ondernemer die lopende het jaar een verzoek indient voor een VA, ontvangt naast de VA IH en VA Zvw dan ook een VA voor de BAZ. Het vaststellen van de VA wordt gedaan op basis van door de zelfstandige aangeleverde voorlopige informatie over diens vooraf

ingeschatte belastbare winst. Bij de DA kan de definitieve winst anders zijn. Dit kan leiden tot herrekeningen, bijstellingen, navorderingen en teruggaven van de eventuele VA BAZ, VA IH en VA Zvw.

Innen

Doordat de BAZ onderdeel gaat uitmaken van het IH-proces, is de verwachting dat door de additionele heffing van de BAZ-premie een aantal zelfstandigen in betalingsproblemen gaat komen bij de inning van de straks 'reguliere belastingmiddelen' (IH, bijdrage Zvw en premie BAZ). Het vinden van oplossingen bij betalingsproblemen is complex, omdat vaak sprake is van multiproblematiek. Dit vraagt om een zorgvuldige behandeling en in veel gevallen ook afstemming met ander (overheids)partijen. Dit leidt tot extra werkzaamheden bij de Belastingdienst.

Behandelen verzoeken en toezicht

De verwachting is dat zelfstandigen gaan zoeken naar mogelijkheden om buiten de toepassing van de BAZ te blijven, bijvoorbeeld door hun onderneming in te brengen in een besloten vennootschap. Deze verschuivingen leiden tot extra, soms complexe, fiscaaltechnische discussies en vraagstukken. Deze discussies en vraagstukken leggen een groot beslag op de capaciteit van de Belastingdienst, zoals het behandelen van deze verzoeken en het behandelen van bezwaar en beroep.

Bezwaar en beroep BAZ

Bezwaar en beroep tegen de BAZ kan gericht zijn tegen de verzekeringsplicht en de premieplicht. Voor de bezwaar- en beroepsbehandeling moet een zorgvuldig proces worden ingericht. Een klein percentage van een grote doelgroep kan een groot beslag op de capaciteit van de Belastingdienst leggen.

De Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR) kent een gesloten stelsel van rechtsbescherming. Dit betekent dat bezwaar of beroep alleen openstaat tegen een aanslag die of een besluit dat voor bezwaar vatbaar is. De grondslag voor de premieheffing BAZ is de belastbare winst uit onderneming. Dit betekent een bezwaar tegen de hoogte van de premiegrondslag voor

¹ Kamerstukken II 2024/25, 32140, nr. 251

de BAZ feitelijk een bezwaar is tegen de winst uit onderneming in de IH, dan wel een aangepast loonbedrag voor de BAZ-franchise. Een bezwaar tegen de grondslag BAZ wordt behandeld als een bezwaar tegen de aanslag IH. Wordt het bedrag van de belastbare winst of het bedrag van de toe te passen BAZ-franchise na bezwaar aangepast, dan wordt ook de aanslag BAZ (en aanslag Zvw) aangepast. Een bezwaar tegen de premiehoogte BAZ kan geen onherroepelijke aanslagen openbreken.

Fraudebestendigheid

Samen met UWV is een proces ingeregeld omtrent de uitvoering van dit wetsvoorstel. De waarborgen die hierin zijn opgenomen leiden tot een in de beleving van de Belastingdienst fraudebestendig proces.

Complexiteitsgevolgen

De Belastingdienst voorziet een grote toename van complexiteit in zowel zijn bestaande uitvoeringsprocessen en systemen als bij de realisatie van nieuwe processen en systemen die nodig zijn voor de uitvoering van de BAZ.

Daarnaast gaat een deel van de zelfstandigen anticiperen op het wetsvoorstel door hun inkomen niet meer te kwalificeren als winst uit onderneming, door de oprichting van een besloten vennootschap. Door stakingswinst, geruisloos doorschuiven, en daarbij behorende waarderingsvraagstukken zijn dit complexe trajecten.

De noodzakelijke gegevensuitwisseling met UWV en de aansluiting op de Belastingdienstprocessen en -systemen leidt tot extra complexiteit.

Risico procesverstoringen

De realisatie en implementatie van de BAZ in het heffingssysteem IH vergt een lange doorlooptijd. Indien het wetsvoorstel niet tijdig definitief is vastgesteld, zal het heffingssysteem dat noodzakelijk is voor een juiste premieheffing en -inning ook niet tijdig beschikbaar zijn.

Daarnaast is de Belastingdienst voor gegevensstromen afhankelijk van UWV en vice versa. Voor de gegevensuitwisseling moeten nadere afspraken met UWV worden gemaakt. Ook moet het Programma Modernisering

Gegevens eerst zijn afgerond. Als UWV de gegevens omtrent opt-out niet kan aanleveren kan Belastingdienst de opt-out niet uitvoeren.

Uitvoeringskosten

De incidentele dienstverleningskosten bedragen € 0,43 miljoen, de incidentele handhavingskosten bedragen € 21,73 miljoen en de incidentele automatiseringskosten bedragen € 8,51 miljoen. De structurele dienstverleningskosten bedragen € 0,41 miljoen, de structurele handhavingskosten bedragen € 18,00 miljoen en de structurele automatiseringskosten bedragen € 1,82 miljoen.

Genoemde kosten corresponderen met de uitvoeringsgevolgen die zijn beschreven onder interactie burgers/bedrijven, maakbaarheid systemen, handhaafbaarheid, fraudebestendigheid en complexiteitsgevolgen. Vanwege het nieuwe karakter van de BAZ is de onzekerheidsmarge van de schattingen groter dan bij andere uitvoeringstoetsen. De uiteindelijke uitvoeringskosten kunnen significant anders uitvallen. Deze uitvoeringstoets zal voor het eerst worden herijkt in Q4 van 2027 en vervolgens in Q1 van 2032.

Personele gevolgen

Het voorstel vergt incidenteel 198 fte en structureel 163 fte.

Er is sprake van een relatief grote wervingsopgave bovenop de reguliere werving. Gezien de tijdslijn van invoering in 2030 wordt er vooralsnog geen knelpunt op personeel verwacht. Dit is afhankelijk van de situatie op de arbeidsmarkt op het moment van werven. Gezien de omvang van de wervingsopgave is een incidentele capaciteit 6 fte voor werving en opleiding opgenomen. Daarnaast legt, voor zover de Belastingdienst de voor dit wetsvoorstel benodigde medewerkers al kan vinden op de arbeidsmarkt (fiscalisten, accountants en ICT-ers), de opleidingsinspanning een grote druk op het absorptievermogen van de organisatie.

Onderzocht wordt in hoeverre Artificial Intelligence (AI) kan worden ingezet om de uitvoering te ondersteunen. Hiervoor is een inzet vereist van incidenteel 4 fte, gedurende 2 jaar en structureel 2 fte.

Invoeringsmoment

Vooralsnog is 2030 inpasbaar in het IV-portfolio van de IH-keten. Door politieke keuzes en daarmee gepaard gaande herprioritering kan de invoeringsdatum naar een later moment verschuiven.

In deze uitvoeringstoets is toegewerkt naar een zorgvuldige raming van eenmalige en structurele kosten. Doordat sprake is van een nieuwe heffing in de toekomst gaat dit met een zeker mate van onzekerheid gepaard. Om die reden wordt een IV-inpasbaarheidscontrole en een actualisatie van de tarieven voorgesteld in Q4 van 2027 om de inpasbaarheid in het IV-portfolio te toetsen alsook de kosten- en technologische ontwikkelingen in relatie tot uitvoeringskosten en capaciteitsclaim. Tevens wordt een herijking voorgesteld in Q1 van 2032 om te toetsen of de inschattingen die nu zijn gemaakt qua aantallen in het kader van de uitvoeringskosten, juist zijn geweest.

Eindoordeel

Het wetsvoorstel is uitvoerbaar per januari 2030, mits:

1. de Belastingdienst voldoende deskundige mensen kan werven om de BAZ uit te voeren; en,
2. de kaders voor opt-out (één peildatum 1 januari) en de BAZ-franchise (één bedrag per jaar) zoals nu opgenomen niet wijzigen; en,
3. politieke keuzes de komende jaren niet tot een herprioritering leiden binnen het IV-portfolio van de IH keten. Herprioritering beïnvloedt de eerst mogelijke invoeringsdatum. Met dit wetsvoorstel wordt daarmee de flexibiliteit voor andere beleidsvoorstellen en politieke keuzes in de IH-keten beperkt.

Om meer zekerheid over de uitvoeringskosten en inpasbaarheid te kunnen geven adviseren wij een IV-inpasbaarheidscontrole en een actualisatie van de tarieven in Q4 van 2027 en een tweede in Q1 van 2032.